

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Subsidieverlening theater Mozaïek

Datum:

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Stichting 't Mozaïek vanaf 2024 gedurende vier jaren een budgetsubsidie te verlenen conform bijgevoegde beschikking. 2024: € 239.254; 2025: € 245.710; 2026: € 248.762 en 2027: € 267.369. Dit zijn bedragen inclusief jaarlijkse indexering.
2. De subsidiebeschikking 2024-2027 te voorzien van een uitvoeringsovereenkomst waarin de afgesproken prestaties zijn vermeld.
3. Stichting 't Mozaïek een incidentele subsidie te verlenen van € 52.000 voor de benodigde inhaalslag vervangingsinvesteringen.
4. Stichting 't Mozaïek een vergoeding te verlenen van € 38.000 ter compensatie van huurderfing bouwdeel D als gevolg van werkzaamheden voor de verduurzaming.
5. De incidentele subsidies, beslispoint 3 & 4, ad € 90.000 te dekken uit de incidentele middelen.
6. Een bedrag van € 210.000 te reserveren voor vervanging van de theatertribune in 2025 en deze kosten te dekken uit de incidentele middelen.
7. Structureel op te nemen in de perspectiefnota 2024 als onontkoombaar: 2024: € 15.754; 2025: € 13.972; 2026: € 13.022; 2027: € 27.823.

Aanleiding

't Mozaïek is een multifunctionele accommodatie mét professioneel theater waarbij zij ook een maatschappelijke functie heeft voor amateurkunst, cultuureducatie en maatschappelijke projecten. (Zie bijlage het activiteitenverslag 2022 voor een indruk van de gevoerde activiteiten). De stichting heeft voor het subsidietijdvak 2024-2027 een subsidieaanvraag ingediend. De gevraagde subsidie ligt hoger dan uw raad voor het aflopende subsidietijdvak heeft verleend. In de gemeentebegroting 2024 is reeds geanticipeerd op een grotere subsidiebehoefte door het budget met € 80k te verhogen. Deze verhoging van het budget is niet toereikend voor het gevraagde subsidiebedrag.

Stichting 't Mozaïek vraagt om een budgetsubsidie van gemiddeld € 250.274 per jaar voor het subsidietijdvak 2024-2027. Uw raad is bevoegd om een besluit te nemen over de subsidieverlening omdat het bedrag hoger is dan € 100.000 en omdat het een budgetsubsidie betreft. Het gevraagde bedrag is volgens de stichting nodig om een gezonde en toekomstbestendige exploitatie van 't Mozaïek te realiseren.

Waarom heeft de stichting meer subsidie nodig?

Om de gestegen subsidiebehoefte te kunnen plaatsen, schetsen we op hoofdlijnen de context van de exploitatie van 't Mozaïek.

In 2000 begon stichting 't Mozaïek met de exploitatie. De exploitatie bestaat uit 3 onderdelen: verhuur, horeca en theater. Verhuur en horeca zijn winstgevend. Het theater is verlieslatend. De gemeente heeft in 2000 de inrichting van het theater betaald. De aanname destijds was dat de opbrengst uit verhuur (en in mindere mate de winst uit

horeca) het verlies van het theater voldoende compenseert. Uit een positief exploitatieresultaat zou de stichting ook voldoende moeten kunnen sparen om de vervangingsinvesteringen te kunnen doen. Van 2000 tot 2010 ontving de stichting een jaarlijkse subsidie van € 24.000 voor de theaterprogrammering. In 2010 is de subsidie in 3 jaar tijd afgebouwd naar € 0.

De aanname dat uit verhuur (en horeca) voldoende winst wordt maakt om de exploitatie rond te krijgen inclusief een spaarbudget voor vervangingsinvesteringen is niet uitgekomen en ook niet realistisch geweest. De stichting heeft (noodgedwongen) niet of te weinig gespaard om vervangingsinvesteringen te doen. Zo zijn de tribune en de trekkenwand (de twee grootste kostenposten) niet geactiveerd na aanschaf in 2000 door gemeente. Daarom heeft de gemeente in 2017 een incidentele subsidie moeten verlenen om de trekkenwand te kunnen vervangen. Daarnaast zijn in de loop van de jaren exploitatiekosten harder gestegen dan de inkomsten (mede door het wegvallen van de subsidie) waardoor de exploitatie verder onder druk is gekomen.

Dat heeft ertoe geleid dat de gemeente in 2018 en 2019 een subsidie heeft verstrekt van € 50.000 om het tekort te compenseren. Voor het tijdvak 2020-2024 hebben we samen met de stichting in 2019 de exploitatie grondig doorgelicht. We hebben bekeken wat de subsidie zou moeten zijn voor een gezonde en toekomstbestendige exploitatie van 't Mozaïek, inclusief de financiële ruimte om vervangingsinvesteringen te kunnen doen. Op basis van die berekeningen is de budgetsubsidie bepaald op € 140.000 per jaar.

In de afgelopen 4 jaar is de exploitatie toch verder onder druk komen te staan. Hiervoor is een aantal redenen op te noemen:

- De berekening van de jaarlijkse kosten voor vervangingsinvestering bleek niet volledig te zijn. Het benodigde spaarbedrag om alles tijdig te kunnen vervangen is hoger dan in 2019 gepresenteerd. In de exploitatie zit geen financiële ruimte om dit gat op te vangen. Hierdoor is er een inhaalslag nodig van € 52k ultimo 2023 om dit aan te vullen.
- De kosten zijn de afgelopen jaren sterker gestegen dan de inkomsten uit verhuur, kaartverkoop en overige activiteiten. Zo zijn de kosten flink gestegen voor personeel (door cao-ontwikkeling), materialen, schoonmaak, energie, en verplichtingen voortkomend uit aangescherpte wet- en regelgeving. Daartegenover is de budgetsubsidie niet geïndexeerd in de afgelopen jaren.
- De kosten voor de accountantsverklaring, als voorwaarde bij de budgetsubsidie, zijn flink hoger dan waarmee in de subsidie is gerekend (+€19k).
- De gevolgen van de Covid-19 periode/coronacrisis.

Financiële scenario's vanaf 2024

We hebben in constructief overleg met de stichting een aantal financiële scenario's voor de toekomst onderzocht. Hierin hebben wij volledige transparantie van de stichting gekregen. Als vast uitgangspunt in de scenario's hebben wij de visie op het doel van 't Mozaïek gehanteerd. Dat betekent dat wij in alle gevallen zijn uitgegaan van behoud van het huidige aanbod inclusief het behoud van het theater.

Uiteindelijk hebben we ervoor gekozen om het scenario aan uw raad voor te leggen, waarbij de stichting een sluitende exploitatie heeft inclusief budgetruimte om te sparen voor toekomstige vervangingsinvesteringen, met uitzondering van tribune, bekleding van de stoelen en trekkenwand. *Tribune* (€ 210.000 in 2025; afschrijvingstermijn 25 jaar + tussentijds vervanging stoelen € 92.000 in 2037) en *trekkenwand* (€ 239.000 in 2033; afschrijvingstermijn 15 jaar) drukken zwaar op de exploitatie (jaarlijkse afschrijvingslast € 32k). Hiervoor is het voorstel om die met een eenmalige subsidie in het jaar van vervanging te financieren.

Wij adviseren uw raad om een budgetsubsidie voor de komende 4 jaar te verlenen. Hierbij maken wij de keuze dat 't Mozaïek niet spaart voor de vervanging van de tribune, bekleding stoelen, en de trekkenwand. Voor deze vervangingen stellen wij voor om een eenmalige subsidie te verstrekken tegen de tijd dat dit zich voordoet. De inhaalslag die nodig is zonder tribune, bekleding stoelen en trekkenwand bedraagt € 52.000. De tribune moet vervangen worden in 2025. Daarvoor is een bedrag nodig van € 210.000. De tussentijdse vervanging van de tribune-stoelen kost € 92.000 in 2037. De trekkenwand is in 2033 aan vernieuwing toe en kost € 239.000.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
19 december 2019	876 / Besluit vaststelling gemeentelijke visie op doel en ambitie van 't Mozaïek, sociaal-cultureel en educatief centrum in Wijchen.

Gewenst resultaat

Stichting 't Mozaïek op basis van een transparante en financieel gezonde positie in staat te stellen om met een toereikende budgetsubsidie voor de komende 4 jaar wederom invulling te geven aan uw visie op doel en ambitie van 't Mozaïek.

Argumenten

1.1 We beschouwen 't Mozaïek als onderdeel van de basis culturele infrastructuur van Wijchen en de subsidiering past binnen de kaders van onze Cultuurnota en de gemeentelijke visie op 't Mozaïek.

De subsidie wordt gebruikt voor uitvoering van de kerntaak van maatschappelijke activiteiten, verhuur en exploitatie van het theater. In de gemeentelijke visie ziet u als kerntaak van Stichting 't Mozaïek:

- * verhuur van het gebouw aan maatschappelijke, educatieve en culturele partners;
- * exploitatie van het theater met professioneel programma (voor inwoners van Wijchen);
- * uitvoering van de maatschappelijke functie voor cultuureducatie, amateurkunst en maatschappelijke projecten.

Daarbij komt dat wij de stichting gevraagd hebben om in 2024 het beheer van een aantal maatschappelijke accommodaties (mfa's) op zich te nemen.

1.2 Een meerjarige budgetsubsidie stuurt op afgesproken prestaties.

De keuze voor de vorm van een budgetsubsidie is logisch. We willen immers met de stichting meerjarige afspraken maken over hun prestaties. Als bijlage bij deze nota treft u de concept subsidiebeschikking en uitvoeringsovereenkomst aan. In de overeenkomst staan afspraken over besteding van de subsidie en de te leveren prestaties.

Uit onze analyse van de exploitatie blijkt dat de stichting deze subsidie per jaar nodig heeft om haar kerntaak uit te kunnen voeren in het komende subsidietijdvak. U stelt de stichting daarbij in staat om de noodzakelijke investeringen te plegen.

1.3 Subsidiebeschikking voor meerdere jaren biedt perspectief en zekerheid.

U verleent een budgetsubsidie voor de jaren 2024 tot en met 2027. Dat biedt de stichting perspectief voor haar activiteiten en zekerheid voor een solide exploitatie van 't Mozaïek. Grondslag is artikel 12, lid 4 van de Algemene Subsidieverordening 2018 en artikel 5 van de Subsidieregeling Wijchen 2021.

1.4 De stichting zet zich in om, daar waar mogelijk, de kosten te besparen en inkomsten te verhogen.

De stichting vraagt om meer subsidie. Maar daarnaast spant zij zich ook in om kosten te besparen en inkomsten te verhogen. Bijvoorbeeld door een stapsgewijze verhoging van de horecaomzet en versterking van de functie van het lunchcafé door onder meer een actievere klantbenadering. Ze zet actief in om meer sponsors en "vrienden van" te werven. Ook wil ze nieuwe activiteiten ontwikkelen die meer geld opleveren. Om kosten te besparen gaat de stichting zelf diverse werkzaamheden uitvoeren zoals het schilderwerk en andere werkzaamheden voor de algemene ruimtes, de eigen kantoren en de ruimtes die bestemd zijn voor incidentele verhuur.

2.1 Onze afspraken staan concreet in de uitvoeringsovereenkomst en zijn een afgeleide van uw visie op het beheer en de exploitatie.

Onder verwijzing naar bijgevoegde overeenkomst zijn dit onze belangrijkste afspraken. De stichting:

- a. programmeert minimaal 75 professionele voorstellingen per seizoen (=jaar).
- b. organiseert minimaal 70 maatschappelijke activiteiten per seizoen.
- c. verhuurt het theater aan Wijchense amateurkunstverenigingen en scholen tegen gereduceerd maatschappelijk tarief.
- d. levert jaarlijks een voortgangsrapport aan het college. Dat bestaat uit de jaarrekening met balans (inclusief accountantsverklaring) en het inhoudelijk verslag. Er is tweemaal per jaar bestuurlijk overleg over de exploitatie.
- e. heeft een inspanningsverplichting om fondsen en sponsors te werven voor haar activiteiten.

3.1 't Mozaïek heeft niet voldoende eigen vermogen opgebouwd om de vervangingsinvesteringen te betalen.

Ultimo 2023 had de voorziening € 52.000 hoger moeten zijn om de noodzakelijke vervangingen te kunnen doen, exclusief tribune, bekleding stoelen en trekkenwand. De gedachte vanaf de start in 2000 om voldoende winst over te houden uit verhuur om het theater volledig te kunnen financieren, gaat niet op. In 2019 is een eerste inhaalslag gedaan. Maar de marges zijn de laatste jaren extra onder druk komen te staan door gestegen kosten zoals voor energie, personeel, materialen en aangescherpte wet- en regelgeving. Ook de coronacrisis heeft de exploitatie onder druk gezet. Daartegenover staat dat de inkomsten minder hard zijn gestegen dan de kosten. De subsidie is in de afgelopen 4 jaar niet geïndexeerd. Een alternatief scenario is afschrijven door te lenen. Maar die optie is voor de stichting niet mogelijk en onwenselijk. De bank verstrekt volgens de stichting geen lening aan 't Mozaïek, of slechts tegen hoge rente. Daarnaast zit het vrijwillig bestuur van de stichting niet te wachten op schulden (in verband met hoofdelijke aansprakelijkheid).

4.1 Het is redelijk om deze huurderving te compenseren omdat de stichting er geen invloed op heeft.

5.1 Uw raad heeft voor de begroting 2024 incidentele middelen ad € 359.000 opgenomen om deze kosten uit te dekken.

6.1 bij de keuze om de stichting niet te laten sparen voor de tribune betekent dat er in 2025 een verzoek komt voor een bijdrage.

Een nieuwe tribune kost € 210.000.

6.2 Uw raad heeft in de begroting 2024 incidentele middelen opgenomen van € 359.000 om deze kosten uit te dekken.

7.1 Uw raad heeft in de begroting een uitzetting van € 80k structureel opgenomen maar die blijkt niet toereikend om de budgetsubsidie te dekken.

Door genoemde toevoegingen kunnen wij in het voorliggende subsidietijdvak de kosten dekken uit het budget.

Tegenargumenten en risico's

1.1 We verwachten een financiële uitdaging om onze begroting sluitend te krijgen.

Verhoging van de budgetsubsidie zet extra druk op onze meerjarenbegroting vanaf 2026.

1.2 We stellen de stichting in staat om te sparen voor toekomstige investeringen terwijl wij niet het zicht hebben wat er na dit subsidietijdvak gebeurt.

Maar we gaan er in goed vertrouwen vanuit dat de stichting doelmatig en doeltreffend omgaat met de ontvangen subsidie. Daar waar het kan maakt zij gebruik van externe bronnen. Zij gaat zuinig om met de publieke middelen die ze ontvangt. Wij houden jaarlijks financieel de vingers aan de pols.

1.3 We hebben de vervangingsinvestering voor tribune, bekleding stoelen en trekkenwand uit de bekostiging gehaald.

Deze investeringen drukken zwaar op de exploitatie. Door ze uit het investeringsplan te halen hoeft 't Mozaïek nu minder te sparen maar zal er op termijn een eenmalige investering vanuit de gemeente noodzakelijk zijn.

4.1 De compensatie hoort eigenlijk binnen het project verduurzaming opgevangen te worden.

Binnen het verduurzamingsproject is hier geen rekening mee gehouden en wordt het ten laste van cultuur gebracht.

Financiële gevolgen

De incidentele kosten ad € 90.000 kunnen worden betaald uit de incidentele middelen van € 359.000.

De reservering ad € 210.000 voor de tribune kan worden gehaald uit de incidentele middelen van € 359.000. Deze reservering ad € 210.000 toe voegen aan de BR eenmalige middelen.

Hierdoor valt vanuit de incidentele middelen een bedrag van € 59.000 terug naar de algemene middelen.

Subsidietijdvak 2024-2027	Subsidie	Dekking	Op te nemen Structureel in PPN24	Vrijval in AR
Structureel				
2024	€ 239.254	€ 223.500	€ -15.754	
2025	€ 245.710	€ 231.738	€ -13.972	
2026	€ 248.762	€ 235.740	€ -13.022	
2027	€ 267.369	€ 239.546	€ -27.823	
Eenmalig				
Inhaalslag vervangingsinvesteringen 2024	€ 52.000			
Compensatie huurderiving 2024	€ 38.000			

Reservering vervanging tribune 2025	€ 210.000			
Totaal Eenmalig	€ 300.000	€ 359.000		€ 59.000

Communicatie

Wij hebben intensief met de stichting overlegd over de exploitatie van 't Mozaïek.

Inwonersparticipatie

-

Uitvoering of Vervolgstappen

Stichting 't Mozaïek ontvangt van u een subsidiebeschikking en uitvoeringsovereenkomst. U geeft deze beschikking slechts eenmaal af omdat deze vanaf 2024 vier jaar lang aanspraak geeft op een jaarlijkse budgetsubsidie.

Wij reserveren € 210.000 voor de tribune waarvoor de stichting in 2025 een subsidieaanvraag kan indienen.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Activiteitenverslag 2023.
2. Concept subsidiebeschikking.
3. Uitvoeringsovereenkomst 2024-2027.
4. Aanvraag met bijlagen (begroting 2024-2027, MJOP, beleidsplan 2024-2027).